

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Farende Sange

Citation: Drachmann, Holger: "Farende Sange", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 524. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann08tom-shoot-workid57912/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

FARENDE SANGE

Ouverture

Der strømmer atter Vaarløft gennem Skoven,
 Paany vil Fuglen parres, Knoppen briste —
 Aa, om jeg vidste, om jeg vidste,
 Hvor længe jeg endnu har Livets Lejde:
 Da gav jeg Død og Djæveln Krig og Fejde,
 Da skulde Haanden smidigt Lyren stemme,
 Da skulde sitrende min Sjæl fornemme
 Den Vellyd, som omkring og i mig bøiger —
 Og i den Klang, forneden som foroven,
 I Kildens Hvirken og i Fuglens Latter,
 Med et der lød et Skrig, et Fødselsraab:
 Det var min Ungdom, som saa' Lyset atter,
 Min Ungdom, som Naturen bar til Daab!

En ny, en kraftig Ungdom! Kom med Skaalen,
 Med Tvættevandet og med Linnedugen!
 Ah, dette Gys fra Issen ned til Saalen,
 Som maaler Festens Rus paa Arbejds-Ugen!
 Kom saa med Vinen, kom med Blomsterdynger:

Jeg tømmer Døbefonten — og jeg synger.

Jeg ønskede mig tilbage.

Jeg ønskede mig tilbage
 Til hine fordums Dage,
 Hvor Blodet ikke var spædt med Vand,
 Hvor Følelsen raaded mer end Forstand,
 Hvor Glæden i Skole hos Livsmodet gik
 Og fik den Formanings-Tale:
 „Vin og Kvinder og skøn Musik!
 Alle Hængehoveder — *Vale!*“

Jeg véd vel nu om Stunder
 Der gives saa mangt et Under:
 Man driver med kogende Vand en Baad,
 Og taler gennem en milelang Traad!

Men Baade og Vogne de farer for fort,
 Og dump lyder Traadens Tale:
 „Livsmod og Skønhed skynder Jer bort!
 De stærke Følelser — Vale!“

Jeg véd vel, hine Dage,
 Hvortil jeg længes tilbage:
 De holdt kun daarligt paa Drifterne Skik,
 De kendte kun én Slags Polemik;
 Først tømte man Kanden til sidste Siurk,
 Saa lod man Klingerne tale:
 „Du skældte mig Kryster, jeg skælder Dig Skurk!
 En garde, Kammerat! — og — Vale!“

Vi kender ej sligt Møde —
 Vi piner hinanden til Døde:
 Mand piner Kvinde og Kvinde Mand,
 Langsomt vi gnaves af Sladderens Tand,
 Og bæres med Sang og med Klæng vi til Jord,
 Saa faar vi den Bødemands Tale:
 „Evigt er Livet for den, som tror! —
 Paa Gensyn hinsides! Vale!“

Jeg synger mig tilbage
 I hine fordums Dage,
 Hvor Livsmod var som den stærke Blæst,
 Der giver al Sygdoms Spire sin Rest;
 Hvor Elskov var som den ulmende Glød,
 Der stiger i luende Tale:
 „Paa Jorden kun findes én sikker Død:
 Kærligheds Atmagt!“ ... Vale!

Valborgs-Sangen.

Hejsa, ta' nu din fillede Hat,
 Saa gammel den er og hullet:
 Smid den først imod Loftet op
 Og dask den atter i Gulvet!
 Højr at flyve, det kender vi til,
 Vi, som har sadlet Pegasen:
 Men før Du véd det, saa slaar han Dig af
 For han er et onskabsfuldt Asen!
 I Morgen er Valborgs Dag.

Hoa; stille, min lille Hest!
 Har jeg først Foden i Bøjlen,
 Saa rider jeg op for Himmerigs Kro
 Og kaster til Gaardskarlen Tøjlen.
 Taagerne ruller sig sammen i Klump
 Og skinnende klar ligger Dagen;
 Saa spørger Karlen: hvem har vi vel dér
 Med Stok-Fiolen paa Bagen? —
 I Morgen er Valborgs Dag.

Spillemand er jeg af Lyst og Fag,
 Og jeg har laant mine Strengs,
 Og jeg har borget min gamle Hat,
 Og jeg har slet ingen Penge.
 Paa Ryggen dingler min Stok-Fiol
 I Bændler saa rosenrøde,
 I Hatten blev stukket en Hejrefjer,
 — Agraffen blev sat hos en Jøde!
 I Morgen er Valborgs Dag.

Min Kærest' bandt mig de Bændler om,
 Og kysset mig bag mit Øre;
 Hvor vidt jeg svæver, hvor højt og langt,
 En Stemme jeg stedse kan høre;
 En Røst, som hvisker: Flyv højt og langt,
 Benyt kun din Friheds Dage,
 Flyv selv ind i Himmerigs glade Kro
 — Men glem ej at komme tilbage:
 I Nat er det Valborgs Nat!

Jeg havde mig en Hjertenskær.

Jeg havde mig en Hjertenskær,
 Og hun var blond ...
 Sæt Kruset frem og drik!
 Hun skænkede mig sin bedste Vin,
 Jeg strøg dertil min Violin;
 Og Tiden randt, og Dage svandt,
 Og Nætter med — o Gud!
 Den Vin var stærk, saa stærk og sød,
 Og til mit Hoved den mig gik,
 Men Hjertet svarede med Musik,

Og udi Dur og Moll henflød
Saa mangt et Døgn ...
Drik ud!

Jeg havde mig en Hjertenskær,
Nej det er sandt ...
Hvad rummer Kruset vel?
Hun rakte mig sin bedste Vin,
Jeg strøg dertil min Violin;
Men som en Kvæld mit Strengvæld
Just toned bedst — drik ud!
Da skurrede Gitterlaagens Klang;
Flygt, elskte! bad hun; thi den Vin,
Jeg skænkede Dig, den var ej min! —
Saa kyssede jeg for sidste Gang
Den Skaal, og gik ...
O Gud!

Hvor stedes nu min Gertrud.

Hej, Krofa'r, Krofa'r, Vinen frem,
Den bedste Most, Du ejer!
I Gaar var jeg saa sort i Hu
Som nogen Skorstensfejer;
I Dag er jeg saa hvid og skær
Og lys i alle Tanker:
I Dag jeg byder ind til Gæst
Hver, som paa Døren banker.
Hvor stedes nu min Gertrud!

I Dag er jeg Alverdens Ven
Og Konge i et Rige,
Som strækker sig fra Skænken ud
I det uendelige!
I Gaar laa jeg, en Las, paa Jord,
I Dag gaar jeg paa Rejser:
Og jeg vil ha' en Krone paa,
Som selve Romas Kejser!

Du, Krofa'r, Du er Rigets Marsk,
Du, Kyper, Lehnsbaronen!
Blæs alle Spillemand imens
Jeg sætter paa mig Kronen:

En Ædelsten saa klar som Vand,
 En rød som Blodrubinen —
 Det hele Rigsklenodie har
 Et Farvespil som Vinen.

See drager vi af Borgen ud
 Med Pauker og Trompeter,
 Et Lande-Tog saa stout og stori
 Som saare sjældent sét er.
 Ind ad den gamle Rigs-Stads Port
 Paa Torvet frem vi rider:
 Og Byens Laug og Stadens Raad
 Gør Front fra alle Sider.

I Grams blir kastet Skillemynt,
 Guldæblerne de springer,
 Og Gadedrengene faar Prygl
 Mens alle Klokker ringer;
 Da træder frem en gammel Raad
 Med Byens unge Piger,
 Og pegende paa Kredsens Rund
 Han rømmer sig og siger:

„Her — Ithro Gnaden — er et Flor
 Af lutter unge, smukke
 Og uberarte Blomster smaa —
 Behag nu selv at plukke!“ —
 Men Majestæten smiler bredt,
 Slaar op med Haand og siger:
 Gud signe Stadens Laug og Raad
 Og Byens unge Piger!

I Gaar min Lykkes Sol gik ned
 Bag Aftenskyer sorte:
 I Gaar min Hjertenskær blev vred
 Og fra vort Stævne borte;
 I Gaar var jeg saa sort i Hu
 Som nogen Skorstenstejer —
 I Dag: o Lykkens Kejser Du!
 Min Hjertenskær jeg ejer!

Hej, Krofa'r, Krofa'r, Vinen frem!
 Paa Stadens Fred og Helsen

Vi drikker Raadet under Bord
 Og alle Laug paa Pelsen;
 Og har den gamle Rigs-Stad gjort,
 Hvad Borgerskabet orker —
 Frisk iler jeg til Stævnet hen
 Mens hele Byen snorker ...
 Hil være Dig, min Gertrud!

Borgruin.

Jeg ejer Dig — og alle Skygger flygter,
 Som hused i min Ungdoms Borgruin,
 Hvorom der gaar saa mange slemme Rygter ...
 Vær rolig! Borgens Kælder gemmer Vin.

En ædel Vin. Den henter jeg fra Dybet
 Ved Midnat frem, trods Edderkoppers Spind
 Og Uglers Flok og Marekatteskrybet ...
 Du viser Vejen mig ved Lampens Skin.

Den kære Lampe — som ej frygtsom skælver
 I Haanden, der højt hævet holder den!
 Se, Kælderen sin mørke Bue hvælver —
 Se, her er Vinen — og med den din Ven!

Den Vin er af de ædle og de stærke —
 Kend denne Duft, og kend saa denne Smag!
 Og spørger Du om Aarstal og om Mærke:
 Den stammer fra vort første Mødes Dag!

Jeg ejer Dig — og gaar der disse Rygter
 Om Spøgeriet i min Borg-Ruin:
 En véd jeg, som for Spøgelse ej frygter,
 Saa lidt som for den stærke Druevin!

Hundred jernklædte Mænd.

At tuske og tinge, at prutte paa Købet
 Og lade sin frifødte Sjæl gaa i Løbet.
 At være Filister og kalde sig kras,
 At hugge ved List sig sin Formands Plads ...

Aa, fy for en Tid! og fy for dens Mænd!
Kom, bring mig en Hest og et Jernkyrads!

I Køliert af Læder, med Kaarde ved Lænd,
I Spidsen for hundred jernklædte Mænd!
I Sadeln og saa gennem Gaden ned,
At hugge sig frem i sit Ansigts Sved!

Herligt at hugge — om end det gaar galt!
Livet maa blive fra nyt af brutalt:
Sandhed — om saa den skal døbes med Blod!
Hensynsløs Ærlighed — hensynsløst Mod!

Og ligger jeg hugget til Plukfisk paa Gaden,
Jeg slæber mig saaret ved Nat gennem Staden,
Jeg slæber mig frem for min Elskedes Dør;
Mine gabende Vunder de gi'r mig Gehør.

Lad tuske, lad tinge, lad prutte paa Købet!
Min Sjæl har jeg vundet, mit Liv gik i Løbet;
Sandheden sejred — Sandhed er kras:
I din snehvide Seng skal den rede mig Plads!
Jeg er en af de hundred jernklædte Mænd,
Han dør hos sin Brud — i et brustent Kyrads!

„Min Vin — min Kaarde — og min Elskerinde!“

Naar forhen dumpt det Egetræs-Panel
Gav Genlyd under djærve Stemmers Latter,
Naar Muskateller, krydret med Kanel,
Gik rundt — og hvermand tog deraf sin Del
Saa stor, at vi nu knap dens Halvdel fatter;
Da rejste sig en Galning fra sit Sæde
Og snoed Skægget, tungt af Druens Væde,
Og sang, mens alle Øjne saa's at skinne:

„Min Vin — min Kaarde — og min Elskerinde!“

Den Galning fandt sin Død — kanske lidt brat;
Men vi: hvem siger os, at vi skal spares?
Var ogsaa Du og jeg Karl for vor Hat,
Der kunde dog en mørk og sludfuld Nat

Os noget menneskeligt vederfares;
 Hvor vilde da Farvellet frejdigt lyde,
 Den Afsked, som vi Livet vilde byde,
 Den Sang til Ungdomsblodets friske Minde:

Min Vin — min Kaarde — og min Elskerinde!

Ak nej! Vor Vin — den taaler ingen mer,
 Og taales den, saa gi'r den ingen Latter.
 Og Kaarden — bæres kun af Officer;
 Og Elskerinder — gives ikke fler,
 Nu da vi støt til Borger-Dyden skatter!
 Og dog! min Sang! spring op fra Hjertets Sæde,
 Løft Dig, beaandet under Purpurvæde,
 Og proklamér — for døde som for blinde:

„Min Vin — min Kaarde — og min Elskerinde!“

Lad mig dø — naar jeg dog ej kan leve.

Lad mig dø — naar jeg dog ej kan leve,
 Leve paa Højden med det, som jeg højest tilbeder!
 Hvad er vel Løfter og Eder?
 Mundsvejr og Ord i det tomme.
 Lad mig forgaa, før min Kærligheds Højtid er omme!

Nej, det er fejgt; — man kan leve,
 Leve paa Højden med det, som man højest tilbeder,
 Ej gennem Løfter og Eder,
 Mundsvejr og Ord i det tomme:
 Elskov kan leve, om ogsaa dens Vaartid er omme!

Elskede! Bladene drysser;
 Ser Du de to, som har rødt sig i Fællig et Leje!
 Fælles om Mindernes Eje,
 Frugtstøvets Vaarnætter ømme,
 Tvungen til Kyskhed de veksler dog Kys end i Drømme.

Sansernes Brus kan forstumme,
 Blodet kan sagnes sit Løb, som en Bæk gennem Lunden,
 Kysset, som duftsvangrer Munden,
 Kan i sin Blomsterkalk falme:
 Hjertet dog nynner i Høst-Takt sin Sommerdags Salme.

Kilden.

Hvorfra tror Du Kilden kommer,
Som forfrisker Dig og mange?
Hvorfra tror Du disse Sange
Tager deres Udspring vel?
Gennem dybe Lag i Jorden,
Gennem Sand og Kiselgrus,
Ja selv gennem sumpigt Søle
Strømmer Kildens rene, køle
Springvæld i det blanke Krus!

Se, den vover dér i Dybet,
Gennem Sand og gennem Søle,
Paa det klare, rene, køle
Springvælds gode Ret at tro.
Mens den risler tyst i Jorden
Drømmer den om Sang og Duft;
Stærk ved egen Kraft den stiger,
Indtil Tryk og Merke viger
Og den favner Lys og Luft!

Og nu Du, som sætter Læben
Tørstig til det blanke Bæger,
Du, som ved mit Spring Dig kvæger:
Tænker Du paa Sumpen vel?
Nej! hvad der blev skjult i Jorden,
Hører Mørkets Saga til;
Den har ogsaa Ret i Livet,
Men den større Ret blev givet
Dagens, Lysets fulde Spil!
